

Vingeundersøgelser - Baggrundsbeskrivelse

Alle jagttegnslødere i Danmark har pligt til årligt at indberette deres udbytte til den Danske Vildtudbyttestatistik.

Indberetningen af udbyttet er tidligere sket per brev (trykt skema), men har i de seneste år også kunnet ske elektronisk på Naturstyrelsens hjemmeside. Vildtudbyttestatistikken giver oplysning om størrelsen af det årlige jagtudbytte af de forskellige vildtarter, fordelt på 99 kommuner (tidligere på amter). På det

trykte udbytteskema indberettes flere af de jagtbare fuglearter af praktiske årsager i grupper i statistikken. Det har betydet, at statistikken kun giver oplysning om udbyttets størrelse for disse grupper, men ikke udbyttet for de enkelte arter.

Med henblik på at tilvejebringe et bedre kendskab til de enkelte fuglearters jagtlige betydning begyndte Vildtbiologisk Station, Kalø (senere Danmarks Miljøundersøgelse og nu Institut for Bioscience, Aarhus Universitet), i 1979 at indsamle vinger fra nedlagte vadefugle. For skovsnepens vedkommende startede vingeindsamlingen allerede i 1970. Indsamlingen blev i 1982 udvidet til også at omfatte vinger fra ænder. I 1984 blev gæs inkluderet og i 1985 tillige måger og blishøns.

Vingeindsamlingen omfatter alle de jagtbare fuglearter, der er knyttet til vådområder og havet, hvilket for indeværende (2012) vil sige 27 arter. Dertil kommer skovsneppen.

Blandt de i alt 28 arter har gråand, ederfugl, blishøne, skovsneppe og dobbeltbekkasin (som eneste nuværende jagtbare bekkasin-art) selvstændige rubrikker i den officielle vildtudbyttestatistik, mens de resterende 23 arter traditionelt har været, og delvist stadig er, samlet i grupperne:

Andre svømmeænder:	spidsand, knarand, pibeand, skeand, krikand, atlingand
Andre dykænder:	sortand, fløjlsand, havlit, hvinand, taffeland, bjergand, troldand, stor skallesluger, toppet skallesluger
Gæs:	grågås, sædgås, kortnæbbet gås, blisgås, canadagås
Måger:	sølvmåge, svartbag, sildemåge

Baseret på den relative fordeling af arter i vingeundersøgelsens samlegrupper beregnes for alle grupperne et artsspecifikt udbytte. For at imødegå regionale forskelle i forekomsten af arter, fx flere kortnæbbede gæs i Vestjylland, beregnes udbytterne separat for 14 regionale områder (de tidligere amter), og det samlede årlige udbytte beregnes som den samlede sum.

De indsendte vinger er normalt forsynet med nedlæggelsesdato og lokalitet, hvilket giver oplysninger om, hvornår og hvor i landet fuglene nedlægges. Ud fra køns- og alderskendetegn på vingerne opnås endvidere informationer om sammensætningen af jagtudbytterne af de forskellige arter samt om deres yngleresultat.

Siden den egentlige start på vingeundersøgelserne skete tilbage i 1982 er der indkommet mere end 330.000 vinger. I de bedste sæsoner modtages mere end 20.000 vinger, men antallet svinger normalt mellem 10.000 og 15.000. I samspil med vildudbyttestatistikken udgør vingeundersøgelsen det faglige grundlag som jagten administreres på i Danmark, og er sammen med nationale og internationale optællinger af de jagtbare fugles bestande af afgørende betydning for fastsættelse af jagttiderne, som hvert 3. år revurderes i vildtforvaltningsrådet bl.a. med hensyn til jagtens bæredygtighed.

Indtil 2004 udkom der årligt en trykt rapport over vingeundersøgelsen, som blev sendt til alle der havde indsendt vinger. Fra og med sæsonen 2005/06 kan resultaterne af vingeindsamlingen kun findes på hjemmesiden. Indsenderne af vinger modtager dog et lille nyhedsbrev med en oversigt over årets resultater.